

STAROSTA BRZESKI
32-800 BRZESKO
ul. Głowackiego 51

OR.1510.7.2015.KŚ

Brzesko, dnia 21.01.2016 r.

STAROSTWO POWIATOWE w BRZESKU
WYSŁAÑO
KANCLARIA OGÓLNA

22.01.2016

podpis *Jackuła*

POLECONY
Za zwrotnym potwierdzeniem odbioru

Kancelaria Prawna
Świeca i Wspólnicy" sp.k.
ul. Bagatela 11 lok. 3
00-585 Warszawa
reprezentowana przez komplementariusza:
radcę prawnego Jacka Świecę

W związku z otrzymaną w dniu 16.11.2015 r. petycją z dnia 10.11.2015 r. w zakresie cyt. „...jakie czynności w sprawie podjął powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów.”, informuję:

Do dnia sporządzenia niniejszego pisma Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Brzesku nie podejmował czynności związanych z ujawnieniem przez Agencję Ochrony Środowiska Stanów Zjednoczonych (USEPA) tzw. „afery Volkswagena” („afera spalinowa”, „Dieselgate”), a to z uwagi na brak wniosków konsumentów o informację prawną lub poradę konsumencką, jak też o udzielenie innej adekwatnej pomocy w rozwiązaniu sporu konsumenckiego w tym zakresie, uzasadniających podejmowanie przez Rzecznika odpowiednich działań, wynikających z kompetencji zakreślonych przepisami prawa.

W zakresie organizacji ochrony konsumentów wyróżnić należy w szczególności powiatowych (miejskich) rzeczników konsumentów, wykonujących zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony konsumentów oraz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jako centralny organ administracji rządowej stojący na straży ochrony konkurencji i konsumentów. Podstawowym aktem prawnym regulującym zakres uprawnień i obowiązków powiatowych (miejskich) rzeczników konsumentów oraz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Kompetencje powiatowego (miejskiego) rzecznika konsumentów reguluje art. 42 ustawy dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, w tym określając w szczególności:

- 1) art. 42 ust. 1 – Do zadań rzecznika konsumentów należy:
 - 1) zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów,
 - 2) składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów,
 - 3) występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów,
 - 4) współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi,
 - 5) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub w przepisach odrębnych,
- 2) art. 42 ust. 2 – Rzecznik konsumentów może w szczególności wytaczać powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępować, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów.

Cytowane wyżej przepisy, a także ukształtowana doktryna w zakresie norm prawnych z art. 42 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, akcentują właściwość rzeczową powiatowego (miejskiego) rzecznika konsumentów i kategoryzują ją w obszarze spraw z zakresu naruszenia indywidualnych interesów konsumentów, członków danej wspólnoty samorządu terytorialnego szczebla powiatowego (miasta na prawach powiatu). Rzecznik podkreśla, że w zakresie określonych ustawowo kompetencji przestrzega, zarówno prowadząc czynności przedprocesowe, jak i procesowe, właściwości miejscowej i rzeczowej ustalonej w oparciu o przepisy art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r.

poz. 1445, z późn. zm.) i art. 22¹ i 25 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.). Rzecznik podejmuje więc działania na rzecz osób fizycznych, posiadających status konsumenta, zamieszkałych na terenie Powiatu Brzeskiego.

W sprawach naruszeń zbiorowych interesów konsumentów, a do takich należy również stosowanie przez przedsiębiorców nieuczciwych praktyk rynkowych, właściwy jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Zgodnie z art. 100 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, każdy na piśmie może złożyć zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Jak wynika z informacji zawartych w przedmiotowej petycji, co jednocześnie wiadomym jest Rzecznikowi z urzędu, takie postępowanie zostało już wdrożone przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Informacje o podjęciu przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postępowania wyjaśniającego w sprawie tzw. „afery Volkswagena” znajdują się również na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: https://uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=11968.

Wskazać należy, że powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów posiada kompetencje wynikające z art. 12 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, polegające na możliwości wytoczenia powództwa w przypadku stosowania przez przedsiębiorców nieuczciwych praktyk rynkowych:

- 1) art. 12 ust. 1 – W razie dokonania nieuczciwej praktyki rynkowej konsument, którego interes został zagrożony lub naruszony, może żądać:
 - a) zaniechania tej praktyki,
 - b) usunięcia skutków tej praktyki,
 - c) złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie,
 - d) naprawienia wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych, w szczególności żądania unieważnienia umowy z obowiązkiem wzajemnego zwrotu świadczeń oraz zwrotu przez przedsiębiorcę kosztów związanych z nabyciem produktu,
 - e) zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej na określony cel społeczny związany ze wspieraniem kultury polskiej, ochroną dziedzictwa narodowego lub ochroną konsumentów;
- 2) art. 12 ust. 2 – Z roszczeniami, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, 3 i 5, mogą również wystąpić:
 - a) Rzecznik Praw Obywatelskich,
 - b) Rzecznik Finansowy,
 - c) krajowa lub regionalna organizacja, której celem statutowym jest ochrona interesów konsumentów,
 - d) powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów.

Z przepisu tego wynika, że rzecznicy podobnie jak inne instytucje (Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Finansowy, krajowa lub regionalna organizacja, której celem statutowym jest ochrona interesów konsumentów), mogą wytaczać powództwa na rzecz konsumentów w przypadku dokonania przez przedsiębiorców nieuczciwych praktyk rynkowych. W tym zakresie takie same kompetencje posiadają profesjonalni pełnomocnicy procesowi działający na zlecenie swoich klientów. Tym samym, jeżeli Wnioskodawca zawarł potencjalnie umowę z konsumentem poszkodowanym w tzw. „afery Volkswagena”, może również podjąć działania przewidziane art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że powszechnie akceptowanym poglądem doktryny jest, że powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów nie ma obowiązku podejmowania się wytaczania powództw na rzecz konsumentów w każdym zgłoszonym przypadku. Wytoczenie powództwa jest uprawnieniem a nie obowiązkiem, co potwierdza wykładania art. 12 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Tak więc Rzecznik samodzielnie podejmuje decyzję o wytoczeniu powództwa i nie jest w tym zakresie związany żądaniem konsumenta.

Należy zwrócić uwagę, że Kancelaria Świeca & Wspólnicy Spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie wskazuje w petycji, że działa w imieniu własnym. Godzi się więc przypomnieć, że Wnioskodawca jest przedsiębiorcą a nie konsumentem w rozumieniu art. 22¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny:

art. 22¹ – Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Również wytoczenie powództwa w trybie art. 12 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym można rozpatrywać w kategorii bezprzedmiotowości w zakresie roszczenia o zaniechanie praktyki lub o złożenie jednokrotnego lub

wielokrotnego oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie, bowiem Grupa Volkswagen publicznie przyznała się do zaistniałego stanu faktycznego, składając jednocześnie w tym zakresie oświadczenia i deklaracje.

Na własnej stronie internetowej, np. w wersji w języku polskim, pod adresem: <http://info.volkswagen.com/pl/pl/home>, Volkswagen informuje między innymi o zaistniałym problemie. Poprzez podanie w wyszukiwarce numeru VIN konsumenci mogą sprawdzić, czy ich pojazdy dotknięte są wadą silnika. Volkswagen deklaruje usunięcie wad, które według dalszego oświadczenia nie mają wpływu na bezpieczeństwo jazdy.

Każdy konsument, w przypadku zgłoszenia się do Rzecznika w sprawie tzw. „afery Volkswagena”, otrzyma pomoc adekwatną do jego sytuacji faktycznej i prawnej oraz żądań wynikających z przepisów prawa. Trudno obecnie wskazać jakie będą to działania oraz w oparciu o jakie przepisy podejmowane będą interwencje Rzecznika.

Rzecznik pragnie również wskazać, że stanowisko korespondujące z przedstawionym w niniejszym piśmie wyraziła także Krajowa Rada Rzeczników Konsumentów – pismo z 30 listopada 2015 r., którego odpis w wydruku skanu przedkładałam w załączeniu.

STAROSTA

mgr Andrzej Potępa

INSPEKTOR
w Wydziale Organizacyjnym

mgr Katarzyna Swierczek-Mleczek

DYREKTOR
Wydział Organizacyjny

mgr Krystyna Misiewicz

mgr Andrzej Szwiec

RADCA PRAWNY
AKR-1330